

Η γνώμη ὅτι ἡ γρῆσις τῆς νικοτικῆς διατηρεῖ τοὺς ὄδόντας, δὲν ὑπεστηρίζεται οὔτε ἀπὸ τὴν φυσιολογίαν, οὔτε ἀπὸ τὴν παρατήρησιν. Ἐξ ἐναγίας ἀδυιατίζει τὰ σύλα καὶ τὸν καλύπτουσαν τὰς βρέας τῶν ὄδόντων μεμβράναν, καὶ οὕτω μᾶλλον ἐπιταχύνει ἀντὶ νὰ ɓραδύνῃ τὴν φθορὰν αὐτῶν. Όθει καὶ δὲν εὑρίσκομεν καλητέρους τοὺς ὄδόντας τῶν καπνιζόντων ἢ τῶν μη. Κατὰ τὰ μέσον ὅρον μάλιστα τὰ ὄργανα ταῦτα εἶναι εἰς ἀτελεστέραν διατηρήσεως κατάστασιν. Οἱ ναυταὶ κάμουσι μὲν κατάχρησιν τῆς νικοτικῆς, καπνιζόντες καὶ μασοῦντες αὐτὴν, ἀλλ' ἔχουσι καὶ τοὺς ὄδόντας ἀχρείους.

Τινὲς ὁμολογοῦντες τὸ ἀνωφελές, ἡ καὶ τὸ ἐπιβλαβές τοῦ καπνίου, διεσχιρίζονται ὅμως, ὅτι ἡ παραίτησις αὐτοῦ θελεν ἔτι μᾶλλον τοὺς βλάψειν. Ἀλλὰ πόσα δὲν ἔχομεν παραδείγματα διόλου ἀνικροῦντα τοὺς φόβους τούτους. Εἰς πολλὰς φυλακὰς τῶν εὐνομουμένων ἔμνην, δὲν συγχωρεῖται τὸ κάπνισμα εἰς τοὺς ἑκὲν διαιτωμένους, ἀν καὶ δῆλοι σχεδὸν πρὶν ἐμέωσι, δίδωνται κατακόρως εἰς αὐτό. Μαρτυροῦτι δὲ τῶν καταστημάτων τούτων οἱ ἐπίτροποι, ὅτι οὐδεὶς τῶν φυλακισθέντων ἐβλάβη διὰ τῆς στεροκέσεως τοῦ ναρκοτικοῦ τούτου φυτοῦ, ἀλλ' ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας, σπανίως ὑπὲρ τὰς εἴκοσιν, ἡ ἀνηπυχία καὶ ἡ ταραχὴ αὐτῶν ἐλαττοῦνται, ἡ δρεῖς αὐξάνει καὶ ἡ σψις προδηλώς καλητερεύει. Ἐξηρός τις ἵατρὸς λέγει ὅτι πρὶν δὲν ἔγνωρισεν ἄνθρωπον νὰ ὑποφέρῃ τὴν παραμικρὰν διαμένουσαν ἐλίθην ἀπὸ τὴν τῆς νικοτικῆς παραίτησιν, ἀλλ' ἔξεναντίας μάλιστα πᾶς τοιοῦτος ὠφελήθη πραγματικῶς.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους συμφέρει μεγάλως εἰς τὴν ὑγείαν καθὼς καὶ εἰς τὴν οἰκειακὴν οἰκονομίαν νὰ παρατίσσι κατ' ὀλίγον οἱ ἡμέτεροι τὰν πολλὴν χρῆσιν καὶ κατάχρησιν τοῦ καπνοῦ, καὶ μάλιστα οἱ νέοι, οἱ ὄποιοι ἔπρεπε νὰ νοῶσι πάντοτε, ὅτι ὠφελοῦνται κατὰ πάντα διὰ τῆς ἐγκρατείας καὶ τῆς ἀποχῆς τοῦ καπνοῦ, καὶ ὅχι ἀπὸ τὰ πολλὰ καπνιστικὰ σιγάρα καὶ συρίγια.

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ὁ ΚΑΠΠΑΔΟΚΗΣ.

Ἐν Ἀνδρονικίῳ (Ἐντουρλοῦ), χωρίῳ τῆς Καππαδοκίης Καισαρείας διαιτοῦνται, νομιζόμενος κοινότερον ὡς βλάξ καὶ ἥλιθος, Καππαδόκης τις ἀστρολόγος, δινομαζόμενος Πρόδρομος [Ποτόσης], χριστιονὸς ὁρθόδοξος, νῦν γέρων ὡς ἐνδομηκοντούτης, προλέγων κατὰ τὴν κοινὴν φήμην καὶ ἄλλα, καὶ μάλιστα τοὺς καιροὺς, ἀλλαγήστως. Οὗτος πρύτερον διέτριβεν ὡς ὑπηρέτης ἐν Σμύρνῃ, καὶ θελήσας νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα, ἐπειδὴ δὲν εἶχε τὰ ἔξοδα τῆς ὄδοιπορίας, ἐπεγέρησε τὸ τοξεῖδιόν του πεζὸς καὶ μόνος, ἀναβὰς εἰς τὴν ταῖνίαν (Ζυγὸν) τοῦ Ταύρου, ὅρους μεγάλου, ὡς γνωστὸν, ἐκτενούμενον ἀπὸ τῆς περὶ Σμύρνην Μαστουνίας (Ταχγαλί) καὶ τῆς πρὸ Σάμου Μικάλης μέχρι τοῦ Ἀργαίου [Ἐρζιᾶς], ὅρους ἐπικελμένου εἰς τὴν Καισαρείαν. Οἱ Ταύρος οὗτος, προβαίνων

ἐκ δυσμῶν εἰς ἀνατολής, χωρίζει τὴν Καρίαν ἀπὸ τῆς Αιδίας, τὴν Λυκίαν ἀπὸ τῆς Φρυγίας, τὴν Παρφυλίαν καὶ τὴν Κιλικίαν ἀπὸ τῆς Λυκαονίας καὶ τῆς Καππαδοκίας. Αἱ αὐτοῦ λοιπὸν τοῦ ὄρους ὄδεύων σχολαίων κατὰ ῥάχεις καὶ κορυφαῖς, ἐτρέφετο ἀπὸ τὰ χόρτα καὶ τους καρποὺς τῶν δένδρων τοῦ ὄρους, ὁ Πρόδρομος οὗτος, μὴ καταβαίνων εἰς τοὺς κατωκημένους τόπους, καὶ σπουδάζων ἀναμφιδόλως εἰς τὸ σοφὸν βιβλίον τῆς γυμνῆς φύσεως τὴν μετεωρολογίαν καὶ τὴν ἀστρολογίαν του. Άγνοοῦμνον πόσον χρόνον ἐδαπάνησεν εἰς τὴν περιέργον ταῦτην περίγυπην καὶ σπουδήν.

Οἱ πρακτικὸς οὗτος ἀστρολόγος, προλέγει ἐπὶ ἀκριβεῖς τὰς θρογγὰς, τὴν χάλαζαν, τὸν βαθμὸν τοῦ ψύχους, τὸν παγετὸν, τοὺς αὐχμοὺς καὶ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ προσέτι τὸν τόπον, διποὺς θέλει συμβῆ τὸ τοιοῦτον, καὶ τὸν θερμὸν καὶ τὴν διάρκειαν. Ταῦτα λέγουσι περὶ αὐτοῦ οἱ Καππαδόκαι χρησιμεύει λοιπὸν ὁ Πρόδρομος πολλάκις ὡς θερμόμετρον καὶ ὑγρόμετρον τοῦ περὶ τὴν Καισαρείαν λαοῦ. Αὐτὸν ὡς μαντείον οἰκειακὸν, συμβούλευεν ταῖς οἰ γεωργοὶ πότε νὰ σπείρωσιν ἡ συγκομίσωσι τὸν καρπὸν, καὶ αἴ οἰκοδέσποινται πότε νὰ στείλωσιν εἰς τὸν μῦλον τὸ γέννητα οἶνα ἀλεσθῆ, καὶ οἱ ἔμποροι πότε νὰ ταξιδεύσωσι. Καὶ ὡς λέγεται, πάντοτε μένουν εὐχαριστημένοι, συντηροῦντες αὐτὸν διὰ δωρεῶν. Ἁλλει ποτὲ εἰς αὐτὸν καὶ τις ὀθωμανὸς νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τοῦ ταξείδιον του, τὸ ὅπιοντι ἔμελλε νὰ επιχειρήσῃ τὴν ἐπιῦσαν. Οἱ Πρόδρομος προειπεῖ καὶ εἰς αὐτὸν, διὰ τὴν ἐπιοῦσαν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ταξείδιον θέλει γενῆ θρογγὴ ράγδαια καὶ χάλαζα χοντρή. Ἐγέλασεν ὁ Θῶμανός, καταφρονῶν τὴν πρόρροσιν. Εάν δὲν συμβῇ, ὡς λέγεται, εἴπεν εἰς τὸν Πρόδρομον διαθέτει τοῦ θερμομέτρου, οἵτινες μουσουλμάνος; Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ Πρόδρομος, έαν δημως ὑποσχεθῆς καὶ σὺ, διὰ γίνεσαι χριστιανός, ἀφ' οὐ συμβῆ διὰ προλέγων. Επειδὴ λοιπὸν τὴν ἐπιοῦσαν ἐγένοντο τὰ πάντα, ὅπως προειπεῖν ὁ Πρόδρομος, εἴχεν ἔκτοτε διαθέτει τοῦ θερμομέτρου, καὶ μὴ γενόμενος χριστιανός, μεγάλον σέβας πρὸ τὸν Πρόδρομον καὶ πρὸ τὴν χριστιανικὴν πίστιν.

Διὰ ταῦτα μέχρι τοῦ δε πάντοτε οἱ Καισαρεῖς, Γραικοί, Θῶμανοι καὶ Ἀρμένιοι, δίδουσι μεγάλην προσοχὴν ταῖς προφητείαις τοῦ Πρόδρομου.

ΛΑΤΙΝΙΚΟΣ ΚΛΗΡΟΣ,

Κατὰ τὴν ΙΔ^ο ἐκατονταετηρίδα.

Ἡ εὐταξία ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐξέκλινε, μολονότι δὲν ἔλειπον σύνοδοι καὶ κανόνες, οἵτινες περισσότερον ἀπέβλεπον εἰς τὸ φόρεμα καὶ τὴν κόμην τῶν ἐκκλησιαστικῶν, παρὰ τὰ ἡθη αὐτῶν. Ἐκαταγίνοντο οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἐὰν τὸ βάσον αὐτῶν ἔπρεπε νὰ ἦναι λευκοῦ ἢ μέλανος χρώματος, καὶ ἄλλα τοιαῦτα μικρὰ ζητήματα. Οἱ κληρικοὶ ἀρχετὸν ἦτο νὰ ἐξεύρωσι ν' ἀναγινώσκωσι, καὶ τίποτε περισσότερον. Οἱ ἐφημέριοι καὶ πνευματικοὶ ἐνόμιζον χρέος των μόνον νὰ ἐξεύρωσι τ' ἀρθρα τῆς πίστεως. Οἱ μοναχοὶ οὗτοι, καὶ σὺν αὐτοῖς ἡ ἀμάθεια καὶ ἀσωτεία, καὶ ὅταν δὲν ἦσαν εὐχριστημένοι να μενωσιεῖς ἐν τάγμα, διέβαινον εἰς ἔτερον.

Οἱ ἀρχαῖαι ἐρημῆται καὶ μοναχοὶ ἀνεχώρουν ἀπὸ τὸν

κόσμον, διάγοντες έτοιν ἄμωμον, ἡσυχον, καταγινόμενοι εἰς τὴν προσευχὴν, καὶ εἰς ἐργόχειρόν τι ἀρεστὸν αὐτοῖς, μὴ συναναστρεφόμενοι [μετὰ τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰμὴ δὲ προχοντο πρὸς αὐτοὺς χάριν συμβουλῆς, διδασκαλίας καὶ παραδείγματος. Νουθετοῦντες δὲ τοὺς πρὸς αὐτοὺς ἐρχομένους, ἐπανέστρεφον εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς ἑρήμουν, μοναζοντες; ἀληθῶς.]

Οἱ δὲ μεταγενέστεροι μοναχοὶ [ὄνομα διόλου ἀνάρμητον εἰς αὐτούς], τὸ ἐναντίον ἐπραττον· διότι ἀντὶ νὰ μακρυνθῶσιν ἀπὸ τὰς φροντίδας τοῦ κόσμου εἰς τὴν ἐρημον, ἐκλείοντο εἰς μοναστήριον δι' ἐπίδειξιν, μὴ παραιτούμενοι τῶν ἐν τῷ κόσμῳ. Ἀντὶ νὰ ἐργᾶσθων ταὶ καὶ νὰ προσεύχωνται, κατεγίνοντο νὰ διάγωσι έτοιν λαμπρὸν καὶ δαψιλῆ. Ἀντὶ νὰ μελετῶσι τὰς γραφὰς, ἐμελέτουν τὸν τρόπον τῆς προσκτήσεως μεταξὺ τῶν λαϊκῶν τοῦ ὄντος τῆς εὐλαβείας καὶ ἀγιότητος. Ἀντὶ ν' ἀναγινώσκωσι τὴν ἄμωμον καὶ ὑψολήν ἡθικὴν τοῦ εὐχαριστίου, διὰ νὰ διδάσκωσι τοὺς Χριστιανοὺς τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν ἐν λόγῳ καὶ ἔργῳ, ἐδίδασκον στρεβλῶς ἐν λόγῳ, καὶ ἐπολιτεύοντο ἀσώτως ἐν ἐργῳ. Ἀντὶ νὰ παύσωσι τὰ σκάνταλα καὶ τὰς φατρίας μεταξὺ τῶν χριστιανῶν, αὐτοὶ ἤντησαν τὸν πυρὸν τῆς διλογίας. Ἀντὶ νὰ ζητήσωσι καὶ νὰ περιποιηθῶσι τὸ ἐκ τοῦ ποιμνίου πλανηθὲν πρόθετον, αὐτοὶ ἀπέσκοράκιζον καὶ τὸ ἐν τῷ ποιμνίῳ εὑρισιόμενον. Δὲν ἥψινον πλημμέλημα ἀπρακτὸν ὅταν ἀυτὸν πρόκειται κέρδος.

Ταῦτα δὲ πάντα ἔποιον, στηριζόμενοι ἀπὸ τοὺς ἐν Φώμῃ τυραννοῦντας· διότι ἄμα ἐπεθύμουν νὰ μεταβῶσιν ἀπὸ ἐν εἰς ἄλλο τάγμα, εὐθὺς δὲ Πάπας ἐπεκύρου τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν διὰ τῆς σφραγίδος του. Ήθελον νὰ συστήσωσι νέας ἕօρτας καὶ τελετὰς, διὰ νὰ συνάξωσι χρήματα; Εὔθὺς ὁ χρησμὸς τῆς Φώμης ἐδεῖχαίου τὴν θελησιν αὐτῶν. Ἐπενόουν τρόπους διὰ νὰ μὴν ὑπόκεινται εἰς τοὺς κοσμικοὺς, τὸ ἀνάπατλν μᾶλιστα, οἱ κοσμικοὶ νὰ ὑπόκεινται εἰς αὐτούς; Εὔθὺς ἐκ τοῦ τρίποδος αὐτοῦ, δὲ τῆς Φώμης Πρύτανις ἐθέσπιζεν, ὅτι νομίμως οἱ ἐκκλησιαστικοὶ πρέπει νὰ κυριεύσωσι τοὺς λαϊκούς. Ἐναντιοῦτο τὶς τῶν λαϊκῶν εἰς τὰς ἀδικίας αὐτῶν; Εὔθὺς δὲ τῆς Φώμης Ζεὺς ἔρδιπτε τὸν κεραυνὸν αὐτοῦ, διὰ νὰ κατακαύσῃ τὸν ἀντικείμενον τοῖς μοναχοῖς. Καὶ τοιουτορόπως αἱ πανουργίαι τῶν μοναχῶν, ἡ συγκατάβασις τῶν τῆς Φώμης Προέδρων, καὶ ὁ φόρος τῶν ἡγεμόνων, ἐνεκκ τῶν δεισιδαιμονῶν τοῦ λαοῦ, ἐστήριζον τὴν ἀνομον ἔξουσίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Σημ. Εἰς τοσαύτας ἀνομίας καὶ παρεκτροπὰς ἐχώκειλεν ὁ κλῆρος τῆς Φώμης Αἴκαντίας, ἀποσπασθεὶς ἀπὸ τῆς Μητρὸς, τῆς ἐν Βυζαντίῳ Καθολικῆς τῶν Ὁρθοδοξῶν ἐκκλησίας, διὰ σκοποὺς πάντη κοσμικούς καὶ δὲ εἰς ὑλικής, Βαρθαρικῆς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, καὶ συντρήσσων μέχρι τοῦ νῦν τὸν χριστιανικὸν κόσμον διὰ τῶν δεσποτικῶν αὐτοῦ ἀξιώσεων καὶ τῶν ποικίλων μοναχικῶν ταχυάτων, ἐν οἷς προέχουσιν οἱ διαβόητοι Ἰστουτεῖται. Διὰ τοὺς κάτιον σκοποὺς καὶ λόγους δὲ Λατινικὸς κλῆρος ἔθειρε τὴν Ἀνατολὴν πρῶτον διὰ τῶν Σταυροφορικῶν πολέμων, καὶ ἐπειτα τὴν Δύσιν διὰ τῶν τοσούτων θρη-

σκευτικῶν πολέμων καὶ μεταβολῶν. Τοιοῦτος ἡ ἡσυχία τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν.

ΟΙΔÍΠΟΥΣ ΤÝΡΑΝΝΟΣ.

Σοφοκλῆς ὁ Σωφίλου, γέννηθεὶς ἐν Κολωνῷ, προστείσθι τῶν Αἰθηνῶν, τὸ 498 πρὸ Χριστοῦ, ὅτε εἶχε τὴν ἡλικίαν τῶν 27 ἐτῶν ὁ Αἰτσχύλος, κρίνεται ὑπὸ τῶν παλαιῶν καὶ τῶν νεωτέρων ὡς ἀριστος τῶν Ἑλλήνων Τραγικῶν ποιητῶν κατὰ τὴν δραματικὴν τέχνην. Πολλοὶ δὲ τῶν κριτικῶν θεωροῦσιν αὐτὸν καὶ ὡς ἀριστον πάντων ὅμοι τῶν Τραγωδοποιῶν, παλαιῶν Ἑλλήνων καὶ Ρωμαίων, καὶ τῶν νεωτέρων Ἰταλῶν, Ἰσπανῶν, Γάλλων, Ἀγγλῶν, Γερμανῶν ἢ ἀλλων. Οἱ Σοφοκλῆς ὑπῆρξε καὶ συστράτηγος τοῦ Περικλέους, καὶ ἀπέθανεν, ὡς λέγουσιν, ὑπὸ χαρᾶς δι' ἣν ἔλαβε νίκην εἰς τοὺς Ολυμπιακοὺς ἀγῶνας, ἔχων ἡδη τὴν ἡλικίαν τῶν 85 ἐτῶν, κατ' ἄλλους δὲ πνιγεὶς ὑπὸ σταφυλορρήγας. Συνέγραψε δὲ 120 Τραγωδίας, ἐξ ὧν ἀπεσώησαν εἰς ημᾶς 7 μόναι.

Ἐκ τῶν σωζομένων Τραγωδιῶν τοῦ Σοφοκλέους τεμάται ὡς ἀριστος καὶ θαυμαστότερα κατὰ τὴν δραματικὴν τέχνην τῆς κατασκευῆς καὶ τοῦ λεκτικοῦ δὲ δίποιος Τύραρρος, λεγόμενος οὕτω πρὸς διάκρισιν ἄλλης Τραγωδίας τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ, ἐπιγραφομένης Οδίποιος ἐπὶ Κολωνῷ.

Πρὸς τὸν Οδίποιον Τύραννον τοῦ ἀθανάτου Σοφοκλέους ἀμιλλώμενοι, ἐποίησαν ὅμοια δράματα, ἐπιγράφοντες αὐτὰ Οιδίποις Βασιλεὺς, ὃ τε Ρωμαῖος Σενέκας ἐκ τῶν σωζομένων παλαιῶν συγγραφέων, ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων Εύρωπαίων πολλοὶ, ἐν οἷς καὶ οἱ Γάλλοι Γαταλληροί, Κορνύλλοις, Βολτάριοις, Χηνίεροις, ὁ Ιταλὸς Ιουστινιανὸς Ὀρσάτος, ὁ Γερμανὸς Δάννερος, ὁ Ολλανδὸς Βιλδρεδίκης, τῶν ὅποιών τὰ ἔργα, καὶ ἀν περιέχωσι τινὰς καλλονὰς, ἵσας ἢ καὶ ἀνωτέρας τῶν ἐν τῷ προτοτύπῳ ἀντιστοίχων κατὰ τὴν κοίσιν τῶν ὅμογενῶν αὐτῶν, κρίνονται δύμας κατὰ τὸ σύνολον πολὺ κατώτερα τοῦ Ἑλληνικοῦ πρωτοτύπου. Τοσαύτην τῶν παλαιῶν προπατόρων ἡμῶν εὔρεσις, ἀκρίβεια, χάρις φυσικὴ περὶ τὴν τέχνην.

Μεταφράσεις τοῦ περὶ οὗ δὲ λόγος Σοφοκλέους δράματος εἰς τὰς νεωτέρας σοφὰς γλώσσας ἐγένοντο πάμπολλαι. Έκ δὲ τῶν Γαλλικῶν ἀριστη φαίνεται ἡ τοῦ Βέλγου Α. I. Βεκάρτου, ἐκδοθεῖσα ἐν Παρισίοις καὶ Βρυξέλλαις τῷ 1845 μετὰ πολλῶν σημειώσεων, καθ' ἀς ἐγράφησαν προχείρως αἱ τοῦ ἀρθρου τούτου σύντομοι πληροφορίαι χάριν τῶν φιλοθεάτρων νέων ὅμογενῶν.

Εὐχῆς ἔργον, ἐάν τις τῶν νέων σύτων, κάτοχος τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίκης καὶ ἀγαθὸς συγγραφεὺς ἐπιχειρήσῃ τὴν ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου παράφρασιν τῆς Τραγωδίας ταύτης καὶ ἄλλων δραμάτων τοῦ Σοφοκλέους εἰς στίχους Ἰαμβικοὺς ἀνομολήκτους κατὰ τὸ ἀξιόλογον παράδειγμα τοῦ Ζαμπελίου, ἢ κανεὶς εἰς περὶ διάφορος, ἔχων ὑπὸ ὄψιν τὰς ἀριστας τῶν μεταφράσεων εἰς τὰς νεωτέρας σοφὰς γλώσσας, ἵνα χρησιμεύσωσι καὶ τὰ δράματα ταῦτα εἰς τὸ ἀναγενώμενον Ἑλληνικὸν θέατρον. Έννοεῖται δὲ, ὅτι ἡ παράφρασις δὲν πρέπει ν' ἀπέχῃ πολὺ ἀπὸ τὸ κείμενον κατὰ τὸ λεκτικὸν, εἰμὴ δοσού ἀποκτεῖη